

Létezik-e az elveszett frigyláda, és hol lehet?

Isteni erekiye, végtelen hatalom forrása – teljesen érthető, ha valaki szeretné felkutatni a híres-hírhedt frigyládát, amiben a Biblia szerint a tízparancsolatot tartalmazó kőtáblákat helyezték el anno. Na de vajon hol érdemes keresni?

Röviden arról, hogy mire is jó a frigyláda: a Biblia szerint a zsidók vándorlása közben távol tartotta a ragadozókat és mérgező állatokat, szétválasztotta a Jordán folyót, és amikor be akarták venni Jerikót, akkor hét napig a város körül hordozták a ládát, és a hetedik napon a város falai egyszerűen leomlottak. Sőt, egy híres régészprofesszor az 1930-as években arról számolt be, hogy a nácik megtalálták a ládát, de amint kinyitották, leolvadt az arcuk.

Több népszerű és közepesen népszerű elmélet is létezik a frigyláda körüli kérdések megválaszolására. Kezdjük a legegyszerűbbel: ha létezett, akkor a nagyjából 3000 éves faláda már megsemmisült, tehát lehetetlen felkutatni. De ha nem így történt, akkor logikus lenne, hogy valahol ott van, ahol eredetileg állt: Jeruzsálemben, a jeruzsálemi templomban, vagy valahol annak környékén.

Csak hogy ezt a templomot többször is lerombolták az idők folyamán, ma már nem is létezik. Először a babiloniak dúlták fel az egész várossal együtt az i. e. 6. században, majd a szelekuidák i. e. 169-ben. Bár Nagy Heródes i. e. 19-ben felújíttatta, i. sz. 70-ben a rómaiak ismét lerombolták az egész várost, a templommal együtt. A 2. század elején teljesen kitiltották a zsidókat a városból, és egy Jupiter-templomot húztak fel a Templom-hegyre.

A következő századokban még történt néhány bátoratlan kísérlet valamilyen templomépítésre, de végül a várost a 7. században elfoglaló arabok nyertek, és felépítették a Szikla- és al-Aksza-mecseteket, amik a mai napig állnak. Ez nagyban megnehezíti a frigyláda utáni vadászatot: tegyük fel, hogy amikor a papok látták, hogy jön Babilon, a templom alatti alagútrendszerben rejtették el az ereklyéiket, köztük a frigyládát. A mecsetek alatt viszont nem igazán lehet ásatásokat kezdeni, szóval ez az elmélet nehezen ellenőrizhető.

Ennyire viszontagságos évszázadok után az sem lenne meglepő, ha a láda már rég elkerült volna Jeruzsálemből. Napjaink egyik legnépszerűbb elmélete az, hogy Sába királynője meglátogatta Dávid fiát, Salamont, és a hazaúton már a király fiát hordta. A fiú, Menelik, felnőttként ellátogatott Jeruzsálembé, ahonnan Salamon néhány zsidó kíséretében küldte haza. Ezek a fiatalok nem örültek, hogy el kell hagyniuk az országukat, ezért titokban magukkal vitték a frigyládát. Amikor erre Menelik Akszúmban rájött, az ereklye segítségével elfoglalta a környező földeket, így született meg az Etióp Birodalom.

Ez a Kebra Nagast című etióp nemzeti eposzban szerepel, és bár sokan nem tartják 100 százalékosan hiteles forrásnak, a régió sok középkori királya Salamon leszármazottjaként

gondolt magára. A dinasztia 1974-ig uralkodott, és az etióp ortodox egyház még ma is hiteles történelemként tekint a Kebra Nagast sztorijára. Szerintük a frigyláda még ma is az észak-etiópiai Akszúm városában található Miasszonyunk Sioni Mária-templomban áll, de még a templom főpapja sem láthatja. Egyetlen gondnoka van, egy szűz pap, aki haláláig nem hagyhatja el a templomot. Viszont mivel senki más nem láthatja, nem igazán lehet ellenőrizni, hogy az igazi frigyládát őrzik-e.

Más elméletek szerint nem Etiópiába, hanem Egyiptomba került a frigyláda (ebből indult ki Steven Spielberg is az első Indiana Jones-filmben), vagy, ami talán még kézenfekvőbb, Babilonba, amikor a birodalom elpusztította az első templomot. Bárhogy legyen, ha előkerülne is, de nem történik valamilyen csoda, ma már valószínűleg lehetetlen lenne megállapítani, hogy az eredeti frigyládáról van-e szó, vagy egyfajta Thészeusz ládájáról, esetleg egy hamisítványról.